

# GREENWAYS PRAHA - WIEN

GREENWAYS



PRAHA • WIEN

 CYKLOPRŮVODCE

 CYCLING GUIDE

 RADFÜHRER

1 : 100 000



# 1

**Střední Čechy: ze stověžaté Prahy do husitského Tábora |**

Central Bohemia: from Prague, the city of a hundred spires, to Tabor, the town of the Hussites | Mittelböhmen: vom hunderttürmigen Prag ins hussitische Tabor



# KLAD LISTŮ I MAP ORDER I BLATTENLEITUNG



značení trasy  
v terénu  
signposting  
Beschilderung

## ♣ **tip Greenways**

označení místní  
zajímavosti, kterou  
ostatní turisté často  
minou

## ♣ **Greenways tip**

a recommended  
point-of-interest  
other tourists often  
miss

## ♣ **Greenways-Tip**

Kennzeichnung  
einer örtlichen  
Sehenswürdigkeit,  
die andere Touristen  
oft übersehen



informační centrum  
information centre  
Informationen

# GREENWAYS PRAHA–WIEN

Greenways Praha–Vídeň spojuje sítě cyklistických i pěších tras a stezek dvě hlavní města ve středu Evropy. Na kole či pěšky, objevte s námi historická města a vesničky, navštivte romantické hrady, středověké kláštery, poznejte atmosféru starých židovských hřbitovů, vyzkoušejte tradiční řemesla v některé z obnovených dílen nebo si vychutnejte proslulé moravské víno ve vinných sklepích. Na této stezce můžete krok za krokem odhalovat místní krajinu a její historii, přírodu, kulturu i tradice.

Zelenou stezku vymysleli a pečují o ni lidé, kteří mají společný zájem o zdravé životní prostředí, zachování kulturního i přírodního dědictví a šetrný rozvoj obcí a měst, kde žijí.



Prague - Vienna Greenways is a network of cycle and foot trails and roads connecting the two historical Central European cities. On these trails, discover the local countryside, and its scenery, history, culture, and traditions. Whether by bike or on foot, you can discover historical towns and villages, visit romantic castles, old ruins, medieval monasteries, experience the atmosphere of old Jewish cemeteries, try your hand at traditional crafts in restored workshops, and do some wine-tasting of Moravian's famous wines in the region's centuries-old wine cellars. Greenways were invented and are cared for by people who have a shared interest in the health of the natural environment, preserving local customs, natural heritage, and encouraging sustainable development in the communities and cities where they live.



Die Greenways-Route Prag–Wien verbindet durch ein Netz von Fahrrad- und Wanderwegen zwei Hauptstädte in der Mitte Europas miteinander. Entdecken Sie mit uns auf dem Rad oder zu Fuß historische Städte und Dörfer, besuchen Sie romantische Burgen und mittelalterliche Klöster, lernen Sie die Atmosphäre alter jüdischer Friedhöfe kennen, versuchen Sie sich in einer der wiedereingerichteten Werkstätten an traditionellen Handwerkstechniken oder kosten Sie in den Weinkellern den berühmten mährischen Wein. Auf diesem Weg entdecken Sie Schritt für Schritt die Landschaft und ihre Geschichte, ihre Natur, ihre Kultur und ihre Traditionen.

Die Greenways-Route Prag–Wien wurde konzipiert und wird unterhalten von Menschen, die das gemeinsame Interesse an einer gesunden Umwelt, an der Erhaltung des Kultur- und Naturerbes und an einer schonenden Entwicklung der Dörfer und Städte, in denen sie leben, verbindet.

## ZÁKLADNÍ INFORMACE

### KDY VYRAZIT?

Nejvhodnější je plánovat cestu od půlky dubna do poloviny října.

### NA JAKÉM KOLE?

Greenways Praha–Vídeň vede převážně po klidných asfaltových komunikacích, v některých krátkých úsecích však také po nezpevněných cestách. Na cestu doporučujeme vyrazit na trekovém či horském kole, silniční kola nejsou pro celou trasu nejvhodnější.

### JAK SE DOSTANETE K NÁSTUPNÍMU MÍSTU GREENWAYS – DO CENTRÁLNÍHO PARKU PRAHY 13?

**Na kole:** Mapu pražských cyklostezek naleznete na [www.praha-mesto.cz/cyklo](http://www.praha-mesto.cz/cyklo).

**Metrem:** V centru města nasednete na trasu B ve směru Zličín, vystoupíte ve stanici Hůrka (přeprava kol v metru je zdarma).

Odtud po visuté lávce dolů do Centrálního parku Prahy 13, okolo dětského hřiště a po můstku přes Prokopský potok se dostáváte se k nástupnímu místu mezinárodní cyklotrasy – informačnímu panelu Greenways Praha–Vídeň.

### PAMÁTKY A TURISTICKÉ CÍLE

Většina významných památek a hlavních turistických cílů je otevřena od dubna do října o víkendech, během hlavních prázdnin v červenci a srpnu pak každodenně (často mimo pondělí).

## BASIC INFORMATION

### WHEN TO GO?

The best time to go is from the mid-April to mid-October.

### WHAT BICYCLE TO BRING?

The Prague–Vienna Greenways Trail is mostly on asphalt-paved quiet roads with short sections on unpaved paths. We recommend trekking or mountain bikes. Road bikes are unsuitable for this trip.

### HOW TO FIND THE GREENWAYS BICYCLE TRAILHEAD AT THE CENTRAL PARK IN PRAGUE 13?

**By Bicycle:** A handy map of Prague's bicycle trails can be found at: [www.praha-mesto.cz/cyklo](http://www.praha-mesto.cz/cyklo).

Centrální park Praha 13



**By Metro:** Take the line B (marked in yellow in the maps) from the center of Prague in the direction of Zličín. Get off at the „Hůrka“ stop. Transporting bikes in the metro is free but you need to buy a ticket and validate it. Outside Hůrka station walk down the ramp to the Central Park. Continue past the playground, then cross the footbridge over the Prokop Creek, to the trailhead of greenway bicycle trail at the Prague-Vienna Greenways information panel.

## ATTRACTIONS

The majority of sites are open daily from May to September, except Mondays, and on weekends during April and October.

## GRUNDLEGENDE INFORMATIONEN

### WANN MACHEN WIR UNS AUF?

Die beste Zeit für eine Radwanderung ist zwischen Mitte April und Mitte Oktober.

### WELCHES RAD IST DAS RICHTIGE?

Die Greenways Prag–Wien verlaufen überwiegend auf ruhigen Asphaltstraßen, auf einigen kürzeren Abschnitten aber auch über unbefestigte Wege. Wir empfehlen Ihnen für Ihre Tour ein Trekkingrad oder Mountainbike, Rennräder sind nicht für die ganze Strecke die beste Wahl.



### WIE GELANGEN WIR ZUM AUSGANGSPUNKT DER GREENWAYS, DEM ZENTRALPARK DES STADTTEILS PRAG 13?

**Per Rad:** Einen Plan der Radwege in Prag finden Sie unter [www.praha-mesto.cz/cyklo](http://www.praha-mesto.cz/cyklo).

**Per U-Bahn:** Fahren Sie aus der Innenstadt mit der U-Bahnlinie B in Richtung Zličín, steigen Sie an der Station Hůrka aus (die Mitnahme von Fahrrädern ist in der U-Bahn kostenlos). Von hier geht es über die Hängebrücke hinunter in den Zentralpark von Park 13, dann vorbei an einem Kinderspielplatz und auf einer kleinen Brücke über den Prokopský potok, und schon haben Sie die Informationstafel der Greenways Prag - Wien erreicht, die den Ausgangspunkt der internationalen Fernradroute markiert.

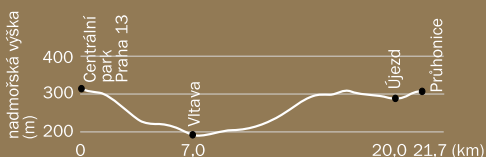
### DENKMÄLER UND SEHENSWÜRDIGKEITEN

Die meisten Denkmäler und touristischen Sehenswürdigkeiten sind von April bis Oktober an Wochenenden geöffnet, während der Sommerferien im Juli und August täglich (vielfach allerdings außer Montag).





## 1. CENTRÁLNÍ PARK PRAHY 13 – PRŮHONICE (21,7 KM)



Nástupním místem zelené stezky Greenways Praha–Vídeň je nově vybudovaný Centrální park městské části Praha 13. Začátek cyklotrasy je situován u informačního panelu Greenways Praha–Vídeň v blízkosti vodní nádrže pod tubusem metra. Od infopanelu se vydáte po cyklotrase značené jako **ŘE–HL** (Řeporyje–Hlubočepy) směrem na Hlubočepy. Čeká vás klesání krásným údolím Prokopského potoka až k Barrandovskému mostu, po kterém cyklotrasa překonává řeku Vltavu. Pohled z mostu směrem na jednu z dominant Prahy – Vyšehrad – je alespoň malou útěchou za přejezd spletitého dálničního mostu. Za mostem se napojíte se na nově vybudovanou cyklostezku **ÚJ–BR** (Újezd–Bráník), která vás provede dalším z krásných pražských údolí plných zeleně – Údolím Kunratického potoka. (POZOR: Po příjezdu ke stanici metra Opatov musíte sesednout, projít vestibulem a na konci podchodu se vydat vpravo na eskalátor. Za eskalátorem projdete stanicí MHD a za ní můžete opět nasednout na kolo a pokračovat po cyklotrase). Cyklotrasa **ÚJ–BR** vás dovede na okraj Prahy – do Újezdu, kde se napojíte na cyklotrasu č. **11** a po ní se vydáte dále do Průhonic.



Centrální park Praha 13

Žije také díky vodě – protéká jím Prokopský potok a dvě chovné vodní nádrže jsou domovem vodních ptáků, obojživelníků a dalších živočichů.

### CENTRÁLNÍ PARK PRAHY 13

Centrální park je oázou zeleně uprostřed rozsáhlého pražského sídliště. Je ideálním místem odpočinku ve velkoměstě, protíná jej hustá síť cyklostezek (např. cyklookruh Za prací a zábavou), děti tu mají k dispozici mnoho dětských hřišť. Park

### PROKOPSKÉ A DALEJSKÉ ÚDOLÍ

Do Prokopského údolí vyúsťuje ze západu údolí Dalejské a společně tvoří jeden z nejvýznamnějších přírodních celků v Praze. Nacházíte se **v krasovém území**, kde bylo

nalezeno velké množství zkamenělin z doby starších prvohor (**trilobiti**). Celé území bylo v minulosti silně poznamenáno vápencovou těžbou. Je zde mnoho umělých (ale i přírodních) odkryvů, kde můžete jako v učebnici geologie pozorovat změny vápencových vrstev. Proto byla obě údolí odedávna cílem geologů a paleontologů a pracoval zde i světoznámý Joachim Barrande. Nálezy v některých jeskyních a také zbytky Butovického hradiště svědčí o tom, že údolí byla odpradávná osídlena.

### **ODBOČKA DO MODŘANSKÉ ROKLE**

Ti, kteří by si chtěli prohlédnout jednu ze zajímavých pražských cyklostezek, mohou po přejezdu Barrandovského mostu odbočit po cyklotrase značené MO–BR směrem do Modřanské rokle. Tímto přírodním parkem vás provede nová krásná cyklostezka doplněná o kamýčkovou ♠ **fitness stezku** s přílehlavým názvem „Neleníme v zeleni“.

### **PRŮHONICE**

V Průhonicích si určitě nenechte ujít návštěvu rozsáhlého průhonického **zámeckého parku**, který se může pyšnit více než tisíci druhy dřevin. Nejúchvatnější podívanou tu zažijete v létě, kdy kvetou rododendrony a růže a park doslova září všemi barvami. Pro návštěvníky zde bylo zbudováno téměř 40 km cest s můstkem přes vodní toky, jízda na kole je ale bohužel zakázána. V pseudorománském zámku, který se tyčí na skalním ostrohu nad meandrující říčkou Botičem a kolem kterého budete procházet při vstupu do parku, sídlí dnes Botanický ústav Akademie věd ČR.

## **1. CENTRAL PARK IN PRAGUE DISTRICT 13 – PRŮHONICE (21,7 KM / 13,5 MI)**

The Prague-Vienna Greenways Trail starts in the park at the Greenways information panel situated near the lake under the elevated metro tube. From the information panel take the **bicycle trail marked ŘE–HL (Řeporyje–Hlubočepy)** in the direction of Hlubočepy suburbs. The descent through the Prokop Creek Valley is one of nicest rides in Prague; however it leads to the much less pleasant and complicated crossing over the Barrandov Bridge that spans the Vltava River. The only consolation is the view of the Vyšehrad Castle Hill and the towers of its Gothic Church. After crossing the river, take the new **bicycle trail ÚJ–BR (Újezd–Bráník)** going through another beautiful green valley in Prague, the Valley of Kunratice Creek. Note: The trail passes through Opatov Metro Station. You have to walk your bike through the



station. At the end of the underpass, take the up-escalator on your right. Then walk through the bus station. After that, you can get back on your bike and continue along the bicycle trail. The bicycle trail ÚJ-BR takes you to the suburbs of Újezd where it becomes the cycle route # 11 leading to Průhonice.

Centrální park Praha 13



### CENTRAL PARK IN PRAGUE DISTRICT 13

The Central Park is a green oasis offering many opportunities for relaxation in the middle of a large high-rise housing project. Many of the city bicycle trails pass through it meandering along the Prokop Creek, with plenty of playgrounds and benches. The two man-made lakes are home to many species of waterfowl, amphibians and other fauna.

### PROKOP CREEK & DALEJ CREEK VALLEYS

The Prokop Creek Valley, joined by the Dalej Creek Valley in the west, form one of Prague's most interesting natural landscapes. It is also part of the **Bohemian Karst region**, where many fossils, such as **trilobites**, have been found dating back to the Palaeozoic period. The whole region was heavily mined for lime and many artificial and natural outcrops with different limestone layers reveal the geological history. For decades, both valleys have been studied by geologists and paleontologists, including the world famous French scientist Joachim Barrande. Discoveries in some caves and the remains of fortifications in Butovice confirm the pre-historic settlements here.

### DETOUR TO MODŘANY GORGE

After crossing the Barrandov Bridge you may take the MO-BR bicycle trail in the direction of Modřany Gorge

(Modřanská rokle) to enjoy one of Prague's most attractive bicycle trails in a nature park. Keen hikers can also set out on the steep fitness trail appropriately named ♠ **"No Idleness in Nature"** that leads along the cliffs of the Modřany Gorge.

## **PRŮHONICE**

We recommend visiting the large Průhonice **Chateau Park** with an impressive tree collection. In summer, visitors will be stunned by the varieties of blooming roses and rhododendrons, while in autumn the season turns on the best of its colors. Despite the 40 km of paths, no bicycles are allowed. The Neo-Renaissance chateau is the home of the Botanic Department of the Czech Academy of Sciences, but unfortunately, it is not accessible to the public.

## **1. ZENTRALPARK VON PRAG 13 – PRŮHONICE (21,7 KM)**

**Ausgangspunkt der Greenways Prag–Wien ist der neu angelegte Zentralpark des Stadtteils Prag 13. Der Beginn der Radroute befindet sich bei der Greenways-Informationstafel am Teich unter der Röhre der U-Bahn. Von hier folgen Sie dem mit dem Kürzel *ŘE-HL (Řeporyje–Hlubočepy)* markierten Radweg in Richtung Hlubočepy. Der Weg führt bergab durch das reizvolle Tal des Prokopský potok bis zur Barrandov-Brücke, auf der die Radroute die Moldau überquert. Der Blick von der Brücke zum Vyšehrad, einem der Wahrzeichen Prags, entschädigt wenigstens etwas für die Fahrt über die Autobahnbrücke mit ihrem Gewirr an Fahrbahnen. Nach der Brücke folgen Sie dem neu angelegten Radweg *ÚJ-BR (Újezd–Bráník)*, der Sie durch ein weiteres der grünen Täler Prags führt – das Tal des Kunratický potok. (Achtung: wenn Sie die U-Bahnstation Opatov erreichen, steigen Sie ab und schieben das Rad durch die Halle. Am Ende der Unterführung nehmen Sie rechts die Rolltreppe hinauf zur Bushaltestelle, nach deren Passieren Sie wieder aufsteigen dürfen, um weiter dem Radweg zu folgen). Die Route *ÚJ-BR* führt Sie bis an den Prager Stadtrand nach Újezd, von wo aus Sie Ihre Fahrt auf der Radroute Nr. 11 nach Průhonice fortsetzen.**

### **ZENTRALPARK VON PRAG 13**

Der Zentralpark ist eine grüne Oase inmitten einer ausgedehnten Prager Trabantenstadt. Für die Stadtbewohner stellt er einen idealen Erholungsort dar, er wird von einem

dichten Radwegenetz (darunter dem Rundweg „Zur Arbeit und zum Vergnügen“) durchzogen, und den Kindern stehen zahlreiche Spielplätze zur Verfügung. Der Park lebt auch vom Wasser – er wird vom Prokopský potok durchflossen, und zwei Fischteiche bieten eine Heimat für Wasservögel, Amphibien und weitere Tiere.

### **DIE TÄLER PROKOPSKÉ ÚDOLÍ UND DALEJSKÉ ÚDOLÍ**

In das Prokopské údolí mündet von Westen her das Dalejské údolí, und gemeinsam bilden die beiden Täler eines der bedeutendsten Naturensembles in Prag. Sie befinden sich in einem **Karstgebiet**, wo eine Vielzahl an Versteinerungen aus dem Altpaläozoikum (**Trilobiten**) gefunden wurde. Das ganze Gebiet zeigt bis heute die Spuren eines intensiven Kalksteinabbaus in früheren Zeiten, an vielen Stellen liegt durch menschliche Einwirkung oder auch auf natürliche Weise das Gestein frei und gestattet, wie in einem Lehrbuch der Geologie den Wechsel der Kalksteinschichten zu verfolgen. Beide Täler waren von daher schon früh ein Ziel für Geologen und Paläontologen, auch der weltbekannte Joachim Barrande war hier tätig. Funde in einigen Höhlen zeugen ebenso wie die Reste einer Burgstätte in Butovice davon, daß die Täler seit ältesten Zeiten besiedelt waren.

### **ABSTECHEUR ZUR MODŘANSKÁ ROKLE**

Wer in Prag noch einen interessanten Radweg kennenlernen möchte, kann nach Überqueren der Barrandov-Brücke auf der Route mit dem Kürzel MO-BR zur Modřanská rokle abbiegen. Durch diesen Naturpark führt ein neuer, reizvoller Radweg, der durch den Trimm-dich-Pfad von Kamýk ergänzt wird.

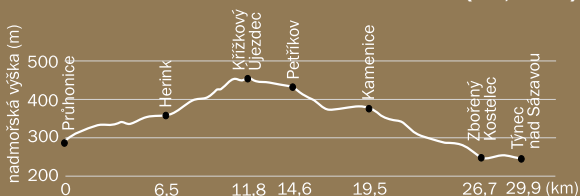
### **PRŮHONICE**

Lassen Sie sich in Průhonice keinesfalls einen Besuch des weitläufigen **Schloßparks** entgehen, der mit mehr als tausend Arten von Holzgewächsen aufwarten kann. Den bezauberndsten Anblick erleben Sie hier im Sommer, wenn Rhododendren und Rosen blühen und der Park in allen erdenklichen Farben leuchtet. Für Besucher wurden fast 40 km Wege mit kleinen Brücken über die Wasserläufe angelegt, Radfahren ist hier jedoch leider untersagt. Im pseudoromanischen Schloß auf einer Felsnase über dem sich dahinschlängelnden Fließchen Botič, das Sie beim Betreten des Parks passieren, hat heute das Botanische Institut der tschechischen Akademie der Wissenschaften seinen Sitz.



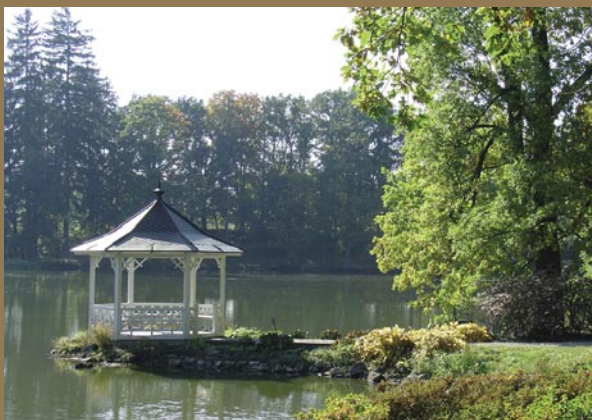


## 2. PRŮHONICE – TÝNEC NAD SÁZAVOU (29,9 KM)



Po několika hodinách jízdy, kdy jste nechali za zády stověžatou Prahu, se vydáváte na cestu venkovskou krajinou středních Čech. Za Průhonicemi pojedete po **cyklotrase č. 11**, která stoupá kolem zámecké obory a dále krajinou mezi lesy a poli až do Petříkova.

Na cestě se střídají obce s typickou příměstskou zástavbou s klidnými obcemi, které si zachovaly původní vesnický ráz. Za Kamenicí se charakter krajiny náhle změní a vás čeká klesání malebným údolím hluboce zaříznutého Čakovického potoka až k romantické zřícenině hradu Zbořeného Kostelce, který se tyčí nad řekou Sázavou. (UPOZORNĚNÍ: Komunikace v okolí Prahy jsou všeobecně frekventované, proto dávejte pozor na zvýšený provoz aut – v mapě jsou frekventované úseky vyznačeny červenou tečkovanou linkou.)



Štířín

### OLEŠKY

Dominantou této klidné, malebné vesničky je hodnotný pozdně románský **kostel Narození Panny Marie** ze 13. století, postavený z velkých pravidelných kvádrů, barokně upravený. V chrámové lodi můžete obdivovat vzácné gotické nástěnné malby. Návštěva je možná po domluvě na místě (telefonicky na ☎ 323 673 722).



## KŘÍŽKOVÝ ÚJEZDEC

Při dobrém počasí využijte možnosti koupání v Samkově rybníku.

## ŠTIRÍN

Na místě tvrze z 15. stol. byl vystavěn **barokní zámek** se sochařskou výzdobou z dílny světoznámého sochaře Matyáše Brauna. Vzácné barokní sochy zdobí venkovní schodiště zámku (chcete-li je shlédnout, musíte projít zámeckou branou vedle budovy Atis a pokračovat směrem k hlavnímu vchodu do zámku). V současnosti je zámek přestavěn na luxusní hotel a kongresové centrum a obklopuje jej anglický park s vodním altánem a golfové hřiště. Návštěva anglického parku je možná pro skupiny po telefonické domluvě (☎ 255 736 111).

## KAMENICE (i RINGHOFFEROVO NÁMĚSTÍ 434, ☎ 323 672 643)

Kamenice je malé průmyslové městečko, které významně ovlivnila podnikavost průmyslnické dynastie Ringhofferů. Ti si Kamenici vybrali pro přenesení mědikovecké výroby ze své pražské dílny a ve starém „horním“ mlýně zřídili hamr na měď. Baron František Ringhoffer, majitel strojního impéria na pražském Smíchově a představitel tehdejší společenské elity, založil pivovar v nedalekých Velkých Popovicích a řadu dalších podniků jako pilu, cihelnu, mlékárnu a postupně se stal vlastníkem všech domů v Kamenici, včetně zámku. On i jeho rodina věnovali velkou péči místní krajině, vysazovali aleje, upravovali cesty a okolí svých rezidencí a dodnes je tato jejich starost o krajinu patrná. Významného průmyslníka 19. století, který měl dominantní vliv na kulturu krajiny Velkopopovicka a Kamenicka, připomíná nová ♠ **naučná stezka „Krajinou barona Ringhoffera“**. Stezka je dlouhá 20 km, vede (po modré turistické značce) z Kamenice a pokračuje přes Velké Popovice, kde se vaří oblíbené pivo Velkopopovický Kozel, až do Mirošovic (mapu stezky získáte v turistických informačních centrech).

*Zbořený Kostelec*

## ZBOŘENÝ KOSTELEC

Na skalním ostrohu nad ústím Kamenického potoka do řeky Sázavy se majestátně tyčí **zřícenina** původního královského hradu Kostelec n. Sázavou ze 14. století. Hrad byl vojskem krále Jiřího z Poděbrad roku 1467 obležen,





### Štiřín

dobyt a rozbořen a dnes je známý jako Zbořený Kostelec. Z původního hradu zůstaly patrné zbytky brány, vysoké zdivo paláce, tři mohutné pilíře a zbytek okrouhlé věže. Vyšplháte-li ke zřícenině, naskytanou se vám krásné výhledy do údolí řeky Sázavy. Zřícenina je volně přístupná, délka prohlídky cca 35 min. Objekt je nyní postupně rekonstruován za přispění občanského sdružení Řád rytířů bílého kříže, v létě se na hradě konají nejrůznější historické akce či koncerty.

### TÝNEC NAD SÁZAVOU (i K NÁKLÍ 404, ☎ 420 317 701 923)

Městečko Týnec nad Sázavou leží v malebném údolí řeky Sázavy. O dávné a bohaté historii svědčí stavební památky v historické části města z přelomu 1. a 2. tisíciletí – hradní areál s **románskou rotundou**, přilehlou gotickou obranou hranolovou věží a základy přemyslovského paláce. V letní sezóně můžete vystoupit na **gotickou věž**, která slouží jako **rozhledna**. Při návštěvě věže máte jedinečnou příležitost seznámit se s jejími pozoruhodnými obyvateli – předposlední podlaží totiž obývá letní **kolonie netopýra velkého** (tato lokalita je zařazena do evropské sítě Natura 2000). V těsné blízkosti rotundy a hradní věže je **městské muzeum** s expozicí proslulé týnecké kameniny (typická svým vzhledem podobným porcelánu), konají se zde prodejní výstavy obrazů a grafik současných umělců, koncerty, v letním období venkovní divadelní představení a festival Týnecký střep. Týnec je známým vodáckým rájem, najdete zde **Vodácké a turistické centrum BISPOR**T, ve kterém si můžete vypůjčit loď ku a podniknout plavbu po řece Sázavě (☎ 317 701 460). Týnec proslavil také Ing. František Janeček, zakladatel světoznámé firmy JAWA, který zde zavedl výrobu motocyklových dílů (dnes se vyváží na řadu světových trhů), výrobu metalurgických odlitků (dnes závod a.s. METAZ).

## 2. PRŮHONICE – TÝNEC NAD SÁZAVOU (29.9 KM / 18.7 MI)

The *cycle route # 11* leaves Průhonice and climbs past the Chateau's Game Park through the forests and fields to the village of Petříkov. Along the way, you will pass through several villages. Some have a modern suburban look while others have kept their original folk character. (NOTE: Most of the roads around Prague are very busy – all roads with heavy traffic are marked by a red dotted line on our map.) The countryside changes suddenly after passing through the town of Kamenice, as you descend through the picturesque deep valley of Čákovice Creek to the romantic ruin of Zbořený Kostelec Castle perched above the Sázava River.

### OLEŠKY

This quiet and picturesque village is dominated by the late Romanesque **Church of the Birth of Virgin Mary** built in the 13<sup>th</sup> century and later renovated in Baroque style. There are valuable Gothic murals at the nave of the church. The interior can only be visited by appointment (☎ 323 673 722).



### KŘÍŽKOVÝ ÚJEZDEC

The Samkův Lake is a good place for a swim on warm sunny days.

### ŠTÍŘÍN

This **Baroque chateau** was built in the place of a former 15<sup>th</sup> century fort. It now includes statues by the world famous sculptor Matyáš Braun. Some of the best statues can be seen on the steps of the chateau. To get to them, go through the chateau's gate next to the Atis building and continue in the direction of the main entrance.

The chateau is a luxury hotel and congress centre surrounded by an English Park with a water alcove and a golf course. The English Park can be visited by groups only by prior arrangement at ☎ 255 736 111.

### KAMENICE (i RINGHOFFEROVO NÁMĚSTÍ 434, ☎ 323 672 643)

Kamenice is a small industrial town. In the 19<sup>th</sup> century, it was greatly influenced by the powerful industrialist Frantisek Ringhoffer and his family who came here from Prague. Initially, they opened up a copper foundry here. Later a sawmill was added, then brickworks, a dairy and also

a brewery in the near town of Velké Popovice. Eventually, the family owned all the houses in the town, including the chateau. The family also planted trees and took great care of the local countryside. The ♠ **Baron Ringhoffer Country Nature Trail** commemorates Baron Ringhoffer's land stewardship and contributions to the region. The 20-km trail is marked with blue markers and leads from the village of Kamenice to Velké Popovice where the popular beer Velkopopovický Kozel is brewed. The trail ends at the village of Mirošovice (the trail map is available from local tourist information centers).

### **ZBOŘENÝ KOSTELEC**

The majestic **ruin** of the 14<sup>th</sup> century Royal Castle on the craggy cliffs towers above the confluence of the Sázava River and Kamenice Creek. The name of Destroyed Kostelec was given to the castle after it was conquered and destroyed by the army of Czech king George of Poděbrady

*Týnec nad Sázavou*



in 1467. The impressive ruin offers beautiful views of the Sázava River valley. A free walking tour takes about 35 minutes. The castle is being gradually restored by a local civic organization that also organizes historical re-enactments and concerts throughout the summer.

**TÝNEC NAD SÁZAVOU** (i K NÁKLÍ 404, ☎ 420 317 701 923)

The small town of Týnec nad Sázavou sits in a picturesque valley of the Sázava River. The rich and long history of this town is still visible in some of its monuments, such as the **Romanesque Rotunda** that date back to the 10<sup>th</sup> century and the **Gothic Tower** at the castle. In summer, you can climb the Gothic Tower for views of the town and region. Inside the tower, on the second to last floor, you can meet its unique tenants – ♠ **a summer colony of bats** (included in the European List of Natura 2000). Near the tower is the **Municipal Museum** with a permanent exposition of the famous 'Týnec Earthenware' (similar to porcelain). The museum also hosts exhibits of local artists, concerts, summer outdoor theater and the annual festival of Týnecký střep (Týnec Crock Festival). Týnec is a Mecca for water sports and boats can be rented from the **Vodácké a turistické centrum** BISPORT (☎ 317 701 460). Týnec is also known for its world famous motorcycle company JAWA. The production of JAWA motorbike parts, that are still exported world wide, was brought here in 1930s by its founder František Janeček.

## 2. PRŮHONICE – TÝNEC NAD SÁZAVOU (29,9 KM)

Nach ein paar Stunden Fahrt haben Sie das hunderttürmige Prag schon weit hinter sich gelassen und radeln durch das ländliche Mittelböhmen. Ab Průhonice folgen Sie der **Radroute Nr. 11**, die vorbei am Schloßgehege und weiter zwischen Wäldern und Feldern bis nach Petříkov ansteigt. Unterwegs passieren Sie abwechselnd Gemeinden mit typischer Vorstadtbebauung und ruhige Orte, die sich ihren ursprünglichen dörflichen Charakter bewahrt haben. Nach Kamenice ändert sich das Landschaftsbild abrupt, der Weg fällt in das pittoreske, tief eingeschnittene Tal des Čakovický potok ab, bis Sie schließlich die romantische Burgruine Zbořený Kostelec erreichen, die sich über dem Fluß Sázava erhebt.

(HINWEIS: in der Umgebung von Prag sind die Straßen allgemein stark frequentiert, achten Sie daher besonders auf den Autoverkehr – auf der Karte sind Abschnitte mit höherem Verkehrsaufkommen durch eine rote Punktlinie gekennzeichnet.)



## OLEŠKY

Wahrzeichen dieses ruhigen, malerischen Dörfchens ist die aus großen regelmäßigen Steinquadern erbaute spätromanische **Kirche Mariä Geburt** aus dem 13. Jahrhundert, die später im Stil des Barock umgestaltet wurde. Im Kirchenschiff sind sehr seltene gotische Fresken zu bewundern. Ein Besuch kann an Ort und Stelle vereinbart werden (telefonisch unter ☎ 323 673 722).



Štířín

## KŘÍŽKOVÝ ÚJEZDEC

Nutzen Sie bei gutem Wetter die Gelegenheit zu einem Bad im Teich Samkův rybník.

## ŠTIŘÍN

An der Stelle einer Festung aus dem 15. Jahrhundert steht heute ein **Barockschloß** mit Figureschmuck aus der Werkstatt des weltbekannten Bildhauers Matthias Bernhard Braun. Die wertvollen Barockstatuen ziehen die Außentreppe des Schlosses – wenn Sie sie sehen möchten, müssen Sie das Schloßtor neben dem Haus Atis passieren und in Richtung zum Haupteingang des Schlosses weitergehen. Das heute als Luxushotel und Kongreßzentrum dienende Schloß ist umgeben von einem englischen Park mit einem Wasserpavillon und von einem Golfplatz. Der Besuch des englischen Parks ist für Gruppen nach telefonischer Vereinbarung möglich (☎ 255 736 111).

**KAMENICE** (i RINGHOFFEROVO NÁMĚSTÍ 434,  
☎ 323 672 643)

Kamenice ist ein kleines Industriestädtchen, dessen Geschichte wesentlich durch den Unternehmergeist der Industriellendynastie Ringhoffer geprägt wurde. Diese

wählte sich Kamenice als neuen Standort ihrer zuvor in Prag angesiedelten Kupferschmiedewerkstatt und richtete in der alten „oberen“ Mühle einen Kupferhammer ein. Baron Franz Ringhoffer, Besitzer des Maschinenbauimperiums im Prager Stadtteil Smíchov und ein Angehöriger der damaligen gesellschaftlichen Elite, gründete außerdem die Brauerei im benachbarten Velké Popovice sowie



*Týnec nad Sázavou*

eine Reihe weiterer Betriebe wie etwa ein Sägewerk, eine Ziegelei und eine Molkerei, und nach und nach gelangten alle Häuser in Kamenice einschließlich des Schlosses in seinen Besitz. Ringhoffer und seine Familie pflegten mit großer Sorgfalt die örtliche Landschaft, pflanzten Alleen an, widmeten ihre Aufmerksamkeit den Straßen und der Umgebung ihrer Residenzen. Diese Pflege der Landschaft ist noch heute zu erkennen.

An den bedeutenden Industriellen des 19. Jahrhunderts, der einen solch prägenden Einfluß auf die Region um Velké Popovice und Kamenice hatte, erinnert der neue **♠ Lehrpfad „Durch die Landschaft des Baron Ringhoffer“**. Der Weg ist 20 km lang und folgt der blauen Wanderwegmarkierung von Kamenice über Velké Popovice, in dessen Brauerei die beliebte Biersorte Velkopopovický Kozel produziert wird, bis nach Mirošovice (einen Plan des Lehrpfads erhalten Sie in den touristischen Informationszentren).

### **ZBOŘENÝ KOSTELEC**

Auf einem Felsmassiv über der Mündung des Kamenický potok in die Sázava erhebt sich majestätisch die **Ruine** der einstigen Königsburg Kostelec nad Sázavou aus dem 14. Jahrhundert. Nachdem die Burg im Jahre 1467 von den Heeren des Königs Georg von Poděbrady belagert, erobert und niedergerissen wurde, ist sie heute als Zbořený Kostelec bekannt. Erhalten geblieben sind erkennbare Reste des Tores, die hohen Mauern des Palais, drei mächtige Pfeiler und der Überrest eines Rundturms. Wenn Sie zu der Ruine hinaufsteigen, so bietet sich Ihnen ein reizvoller Ausblick ins Tal der Sázava. Die Ruine ist frei zugänglich, die Besichtigung dauert etwa 35 Minuten. Der Bau wird gegenwärtig unter Mitwirkung des Vereins „Orden der Ritter mit dem weißen Kreuz“ schrittweise rekon-

struiert, im Sommer finden auf der Burg die unterschiedlichsten Konzerte oder Veranstaltungen zu geschichtlichen Themen statt.

### TÝNEC NAD SÁZAVOU (i K NÁKLÍ 404, ☎ 317 701 923)

Das Städtchen Týnec nad Sázavou liegt im malerischen Tal der Sázava. Von einer langen und reichen Geschichte zeugen die Baudenkmäler in der Altstadt aus der Zeit der Wende vom 1. zum 2. Jahrtausend – das Burgareal mit der **romanische Rotunde**, dem benachbarten gotischen Wehrturm und den Grundmauern eines Palais der Přemys-

liden. In der Sommersaison

kann der **gotische Turm**

bestiegen werden und dient

als **Aussichtsturm**. Bei

einem Besuch des Turms

haben Sie außerdem die

einzigartige Gelegenheit,

seine Bewohner kennenzu-

lernen – das vorletzte Stoc-

kwerk beherbergt nämlich

eine Sommerkolonie des

♠ **Großen Mausohrs** (und

ist damit ein eingetragener

Standort des europäischen

Netzwerks Natura 2000).

In unmittelbarer Nachbars-

chaft der Rotunde und des

Burgturms befindet sich

das **Stadtmuseum** mit ei-

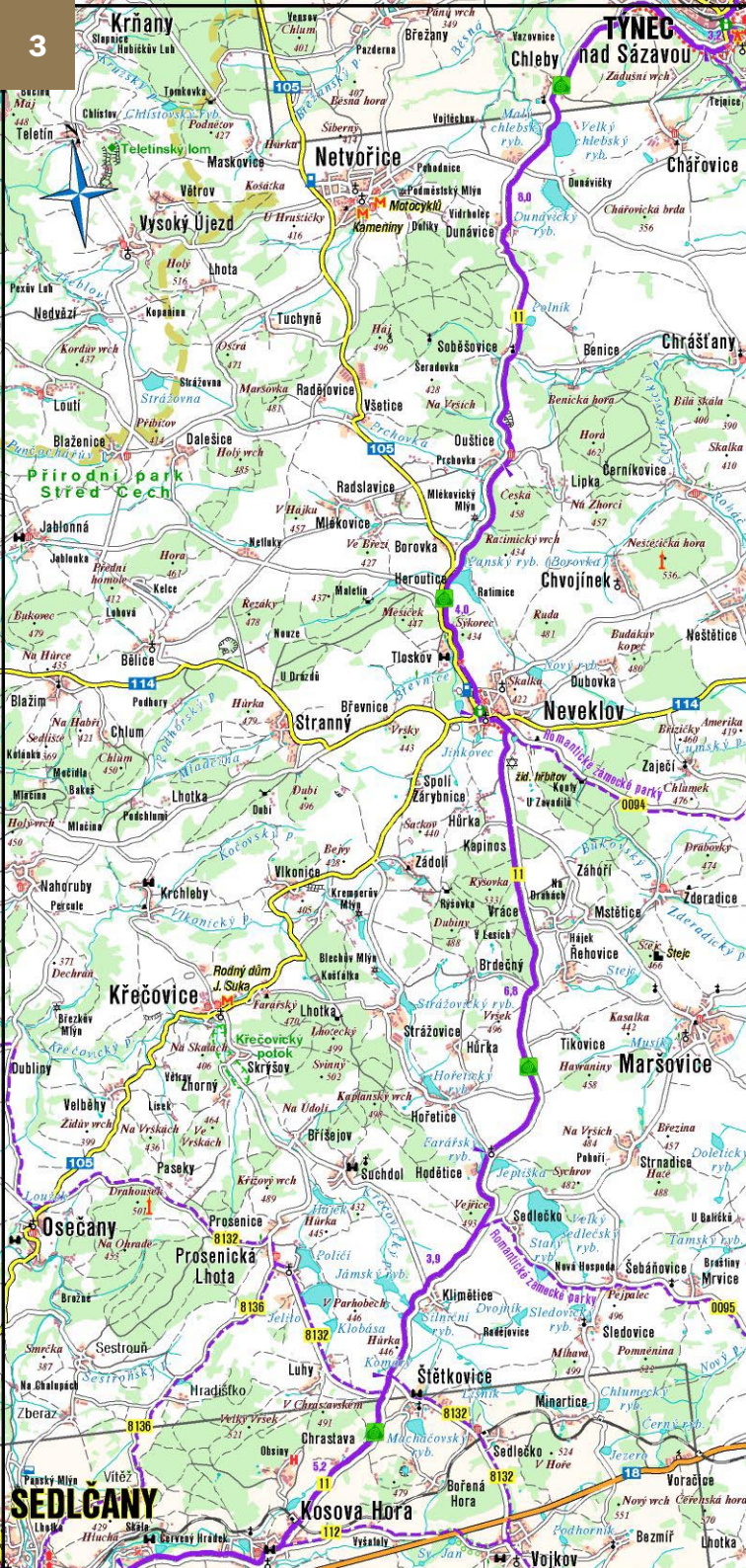
ner Dauerausstellung über

das berühmte Steingut aus



Týnec (typisch dadurch, daß es fast wie Porzellan aussieht), es finden hier Konzerte und Verkaufsausstellungen von Gemälden und Graphiken statt, im Sommerhalbjahr auch Theateraufführungen im Freien und das Stadtfest Týnecký střep. Týnec ist als Paradies für Flußwanderer bekannt, Sie finden hier das **Wander- und Flußwanderzentrum** BISPORT (☎ 317 701 460), wo Sie sich Boote und Kanus mieten können, um eine Fahrt auf der Sázava zu unternehmen. Einen Namen gemacht hat sich Týnec auch dank Ing. František Janeček, dem Gründer der weltbekannten Firma JAWA, der hier die Produktion von Motorradteilen (die heute in viele Länder der Welt exportiert werden) und Metallgußstücken aufbaute (heute Firma METAZ a.s.).

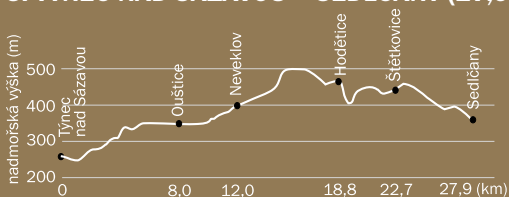




**SEDLČANY**

Lhotka 479  
Hluchá 479  
Sestrouň 387  
Na Chaloupkách  
Zberaz  
Vítěz  
Kosova Hora  
Bořená Hora  
Vysatiny  
Vojkov

### 3. TÝNEC NAD SÁZAVOU – SEDLČANY (27,9 KM)



Za Týncem n. Sázavou stoupá **cyklotrasa č. 11** po klidných silničkách přes Neveklov až do Klimětic, za kterými budete pokračovat mírně zvlněnou, převážně klesající krajinou k Červenému Hrádku, odkud se nabízí **krátká odbočka po cyklotrase č. 11a** do města proslulého výrobou hermelínu – Sedlčan.

V obcích za Týncem n. Sázavou pravděpodobně neujde vaší pozornosti množství židovských památek – židovské hřbitovy, synagogy, židovské čtvrti. Na Neveklovsku a Sedlčansku žila totiž po několik století silná židovská komunita, kterou potkal tragický osud během druhé světové války. V letech 1942–44 bylo celé Neveklovsko mezi Vltavou a Sázavou až k Sedlčanům postupně vystěhováno a teprve po roce 1945 bylo toto území nově dosídleno.



Týnec nad Sázavou

#### ODBOČKA DO NETVOŘIC

Čtyři kilometry za Týncem n. S. můžete udělat odbočku do Netvořic (2 km) – **městečka dvou muzeí. Městské muzeum** se může pochlubit velkou sbírkou týnecké kameňiny, která je typická svým vzhledem podobným porcelánu (otvírací dobu lze ověřit na ☎ 605 937 104). V originálním **♠ Muzeu motocyklů** (otevřeno v odpoledních hodinách)



můžete shlédnout historické motocykly firmy JAWA, historické automobily, technické historické zajímavosti i současnou produkci značky JAWA.

### **NEVEKLOV (i NÁMĚSTÍ JANA HEŘMANA 83, ☎ 317 741 207)**

Dominantou Neveklova je rozlehlý, původně gotický a později zbarokizovaný **kostel sv. Havla**, obklopený zdí se dvěma barokními branami. Kostel nese pamětní desku neveklovského rodáka, strahovského opata Metoda Zavorala, přítele Karla Čapka. Na náměstí si můžete prohlédnout morový sloup z roku 1733 ve tvaru božích muk a pomník násilného vystěhování Neveklovska z roku 1983. Za Neveklovem budete míjet technickou památku – **kamenný empírový milník** – a **židovský hřbitov**.

V Neveklově se můžete vydat po 93 km dlouhém cyklookruhu s názvem **Romantické zámecké parky** (přes zámky Konopiště, Jemniště, Vlašim a Vrchotovy Janovice).

Zpět na Greenways se cyklookruh napojuje před Sedlčany u obce Sedlečko (mapu cyklotrasy získáte v turistických informačních centrech).

### **HODĚTICE**

V této obci neunikne vaší pozornosti gotický **kostel sv. Petra a Pavla**, který byl původně spojen se středověkou tvrzí, ze které zbyla hranolová věž změněná dnes ve zvonici.

Ve výklencích barokní brány hřbitova uvidíte sochy sv. Petra a Pavla z poloviny 18. století.

### **KOSOVA HORA**

Původní hornická osada byla založena horníky těžícími v povrchových dolech zlato a stříbro. Koncem 15. století vzniklo v městečku **židovské ghetto** s rabínem a školou, v roce 1887 mělo město největší podíl židovského obyvatelstva (35%) ze všech českých měst. Dodnes se zachovala synagoga ze 17. století v č.p. 1331. Za vsí je starý židovský hřbitov s cennými náhrobky barokního a klasicistního typu, nejstarší čitelný nápis je z roku 1780. Při silnici do Červeného Hrádku budete míjet urbanisticky významnou bývalou židovskou čtvrtí.

### **ČERVENÝ HRÁDEK**

**Zámek uprostřed jezera**, typický svou červenou barvou, byl původně opevněným vodním hradem z konce 13. století. Rekonstrukci v pseudogotickém stylu, která Hrádku vrátila ráz středověkého rytířského sídla, provedl proslulý český architekt Jan Kotěra. V přilehlém zámeckém anglickém parku se zachovala **barokní sýpka**. Za dob komunismu zámek zchátral, v současné době je v rekonstrukci a noví majitelé chystají otevření části zámku pro veřejnost.

## ODBOČKA PO CYKLOTRASE Č. 11a DO SEDLČAN

(i NÁMĚSTÍ T.G.M. 32, ☎ 318 822 742)

Sedlčany jsou jedním z nejstarších sídel v Čechách. Na přelomu 13. a 14. století patřilo toto významné obchodní centrum Rožmberkům, kteří městu věnovali do znaku rožmberský erb s pětistou růží. Mezi majiteli města najdeme i známého stavitele rybníků, Jakuba Krčina z Jelčan, který u Sedlčan založil Musík – největší rybník v kraji. Za nacistické okupace bylo na Sedlčansku a Neveklovsku zřízeno rozsáhlé cvičiště oddílů SS, proto bylo město roku 1943 zcela vysídleno. V Sedlčanech neujde vaší pozornosti raně gotický původně opevněný **kostel sv. Martina**. V **městském muzeu** můžete shlédnout expozici o historii Sedlčan. K raritám muzejní sbírky patří nesporně první housličky Josefa Suka, významného českého hudebního skladatele, který se narodil v nedalekých Křečovicích. V Sedlčanech se na jeho památku pořádá každoročně hudební festival „Sukovy Sedlčany“.

Netvořice



### 3. TÝNEC NAD SÁZAVOU – SEDLČANY (27.9 KM / 17.4 MI)

From Týnec nad Sázavou the **cycle route #11** climbs along the quiet roads through the small town of Neveklov to the village of Klimětice. Then you will bike through the gently undulating, mostly descending countryside to the village of Červený Hrádek. Cheese lovers can take the **cycle route #11a** for a short detour to the **Hermelín Cheese (Camembert type) Factory** at Sedlčany.

As you bike south of Týnec nad Sázavou, in the Neveklov and Sedlčany regions, you will notice numerous remains of former Jewish communities: synagogues, cemeteries and houses. The large Jewish population that lived here for centuries was totally destroyed during the WWII.

#### DETOUR TO THE VILLAGE OF NETVOŘICE

At the crossroad four kilometres past Týnec nad Sázavou you can make a 2 km detour to Netvořice, the **town of two museums**. The **Municipal Museum** has an exhibit of Týnec Earthenware (call ☎ 605 937 104 for opening hours). Historical vehicles enthusiasts will be interested in the ♠ **Motorcycle Museum** (open afternoons only) that exhibits historical and contemporary JAWA motorcycles, vintage cars and other historic technology.



#### NEVEKLOV (i NÁMĚSTÍ JANA HEŘMANA 83, ☎ 317 741 207)

The dominant feature of Neveklov is the Baroque **Church of St. Gall** surrounded by a wall with two Baroque gates. The main square's centre piece is the Baroque plague column (1733) and a monument to the deportation of local Jewish population.

From Neveklov you can take a 93-km loop trail, the **Romantic Chateau Parks** cycle road that includes the chateaux of Konopiště, Jemniště, Vlašim and Vrchotovy Janovice. This trail rejoins the Prague–Vienna Greenways Trail in the village of Sedlečko, just east of the town of Sedlčany.

Leaving Neveklov towards Hodětice, there is an **Empire milestone** and a **Jewish cemetery** to explore.

## HODĚTICE

It is hard to miss the Gothic **Church of St. Peter & Paul**, which was once part of a medieval fort, from which only the tower remains and today serves as a bell tower. In the niches of the Baroque gate you will find the statues of St. Peter & Paul from mid-18<sup>th</sup> century.

## KOSOVA HORA

This former mining town was founded by miners working in the open-cut gold and silver mines. By the end of the 15<sup>th</sup> century, a **Jewish ghetto** with a school and a rabbi was established here. In 1887, the town had the highest percentage of Jewish population (35%) in the Czech Kingdom. Today, only the 17<sup>th</sup> century synagogue (House No. 1331) remains, and at the edge of the town, the



Jewish cemetery with valuable Baroque and Classicist head stones – the oldest readable head stone dates from 1780. On the way to Červený Hrádek, you will pass the former Jewish quarter with an interesting urban design.

## ČERVENÝ HRÁDEK

The charming red-coloured Neo-Gothic Červený Hrádek **Chateau** (architect Jan Kotěra) sits **in the middle of a lake**. In the 13<sup>th</sup> century, it was a Gothic fortified water castle. There is an interesting **Baroque granary** in the chateau's English Park. At the time of writing the chateau was under reconstruction, as it was greatly neglected during the 40 years of communist regime. Its new owners are in the process of restoring it and making it accessible to the public.



Červený Hrádek

**DETOUR TO SEDLČANY (i NÁMĚSTÍ T.G.M. 32,  
☎ 318 822 742)**

The town of Sedlčany is one of the oldest settlements in Bohemia. At the turn of the 14<sup>th</sup> century this important trading town belonged to the powerful Rožmberk Family nobility. They also added to the town's crest their five petal rose, the Rozmberk's coat of arms. Among some of the other owners of the town is the famous Czech builder of ponds, Jakub Krčín from Jelčany, who built "Musík" the largest pond in the region. During the WW II, the Germans established a large training base for their SS units in the region, and in 1943 all of its inhabitants were forced out. There are several interesting places to see in Sedlčany: the early Gothic **Church of St. Martin** and the **Municipal Museum** with an exhibit on local history. The museum's rarest relic is the first violin used by the famous Czech composer Josef Suk, who was born in the nearby village of Křečovice. The town of Sedlčany holds the annual music festival Sukovy Sedlčany in his honour.

### **3. TÝNEC N. SÁZAVOU – SEDLČANY (27,9 KM)**

Nach Týnec nad Sázavou erwartet Sie auf der **Radroute Nr. 11** ein Anstieg auf ruhigen Landsträßchen über Neveklov bis nach Klimětice, danach geht es durch eine leicht gewellte Landschaft überwiegend bergab bis zum Wasserschloß Červený Hrádek, von wo sich ein kurzer Abstecher auf der **Radroute Nr. 11a** in die Stadt Sedlčany anbietet, die durch die Herstellung des Hermelín-Käses bekannt geworden ist.



In den Orten nach Týnec nad Sázavou wird Ihnen wohl die große Zahl jüdischer Denkmäler auffallen – jüdische Friedhöfe, Synagogen, jüdische Viertel. In der Gegend im Neveklov und Sedlčany hatte nämlich über mehrere Jahrhunderte hinweg eine starke jüdische Gemeinschaft bestanden, die während des Zweiten Weltkriegs ein tragisches Ende fand. In den Jahren 1942-44 wurde die gesamte Region um Neveklov zwischen Moldau und Sázava bis hin nach Sedlčany schrittweise geräumt, neu besiedelt wurde das Gebiet erst nach 1945.



#### ABSTECHER NACH NETVOŘICE

Vier Kilometer nach Týnec nad Sázavou können Sie einen Abstecher in das Städtchen Netvořice mit seinen zwei Museen machen (2 km). Das **Stadtmuseum** kann eine umfangreiche Sammlung von Steinzeug aus Týnec vorweisen (die Öffnungszeiten erfahren Sie unter ☎ 605 937 104). Im originellen ♠ **Motorradmuseum** (nachmittags geöffnet) können Sie historische Motorräder aus der Produktion der Firma JAWA, alte Autos und technikgeschichtliche Exponate ebenso wie die gegenwärtige Produktion der Marke JAWA bewundern.

#### NEVEKLOV (i NÁMĚSTÍ JANA HEŘMANA 83, ☎ 317 741 207)

Wahrzeichen von Neveklov ist die geräumige ursprünglich gotische und später barockisierte **Kirche St. Gallus**, umgeben von einer Mauer mit zwei barocken Toren. An der Kirche befindet sich eine Gedenktafel, die an den in Neveklov geborenen Metod Zavoral, Abt des Klosters Strahov und Freund Karel Čapeks, erinnert. Auf dem Dorfplatz stehen die Pestsäule aus dem Jahre 1733, die die Form eines Bildstocks hat, und ein 1983 enthülltes Denkmal, das an die gewaltsame Verschleppung aus der Region erinnert. Hinter Neveklov passieren Sie einen **Meilenstein im Stil des Empire** und den **jüdischen Friedhof**.



In Neveklov können Sie auf den 93 km langen Radrundweg „**Romantische Schloßparks**“ abbiegen, der Sie zu den Schlössern Konopiště, Jemniště, Vlašim und Vrchotovy Janovice führt. Die Greenways-Route erreichen Sie wieder vor Sedlčany beim Ort Sedlečko (einen Plan des Radwegs erhalten Sie in den touristischen Informationszentren).



## HODĚTICE

Nicht zu übersehen ist in diesem Weiler die gotische **Kirche St. Peter und Paul**, die ursprünglich mit einer mittelalterlichen Festung verbunden war, deren erhalten gebliebener eckiger Turm heute als Glockenturm dient. In den Nischen des barocken Friedhofstors finden Sie Figuren der Heiligen Petrus und Paulus aus der Mitte des 18. Jahrhunderts.

## KOSOVA HORA

Einst eine Bergbausiedlung, gegründet von den Arbeitern, die hier im Tagebau Gold und Silber gewannen. Ende des 15. Jahrhunderts entstand in dem Städtchen ein **jüdisches Getto** mit einem Rabbiner und einer Schule, im Jahr 1887 hatte Kosova Hora unter allen böhmischen Städten den höchsten jüdischen Bevölkerungsanteil (35%). Bis heute hat sich die Synagoge aus dem 17. Jahrhundert erhalten (Hausnummer 1331). Hinter dem Ort befindet sich der alte jüdische Friedhof mit wertvollen Grabmälern im Stil des Barock und des Klassizismus, der älteste lesbare Grabstein stammt aus dem Jahr 1780. An der Straße nach Červený Hrádek passieren Sie das von seiner Anlage her markante jüdische Viertel.

## ČERVENÝ HRÁDEK

Das **Schloß im See** mit seiner typischen roten Farbgebung war ursprünglich eine befestigte Wasserburg vom Ende des 13. Jahrhunderts. Durch eine Rekonstruktion im pseudogotischen Stil, die der berühmte Architekt Jan Kotěra leitete, erhielt das Schloß das Gepräge eines mittelalterlichen Rittersitzes. Im englischen Park, der das Schloß umgibt, hat sich ein **barocker Getreidespeicher** erhalten. In den Jahren des Sozialismus verfiel das Schloß, gegenwärtig wird es renoviert, und die neuen Besitzer wollen einen Teil des Gebäudes der Öffentlichkeit zugänglich machen.



## ABSTECHER AUF DER RADROUTE NR. 11a NACH SEDLČANY

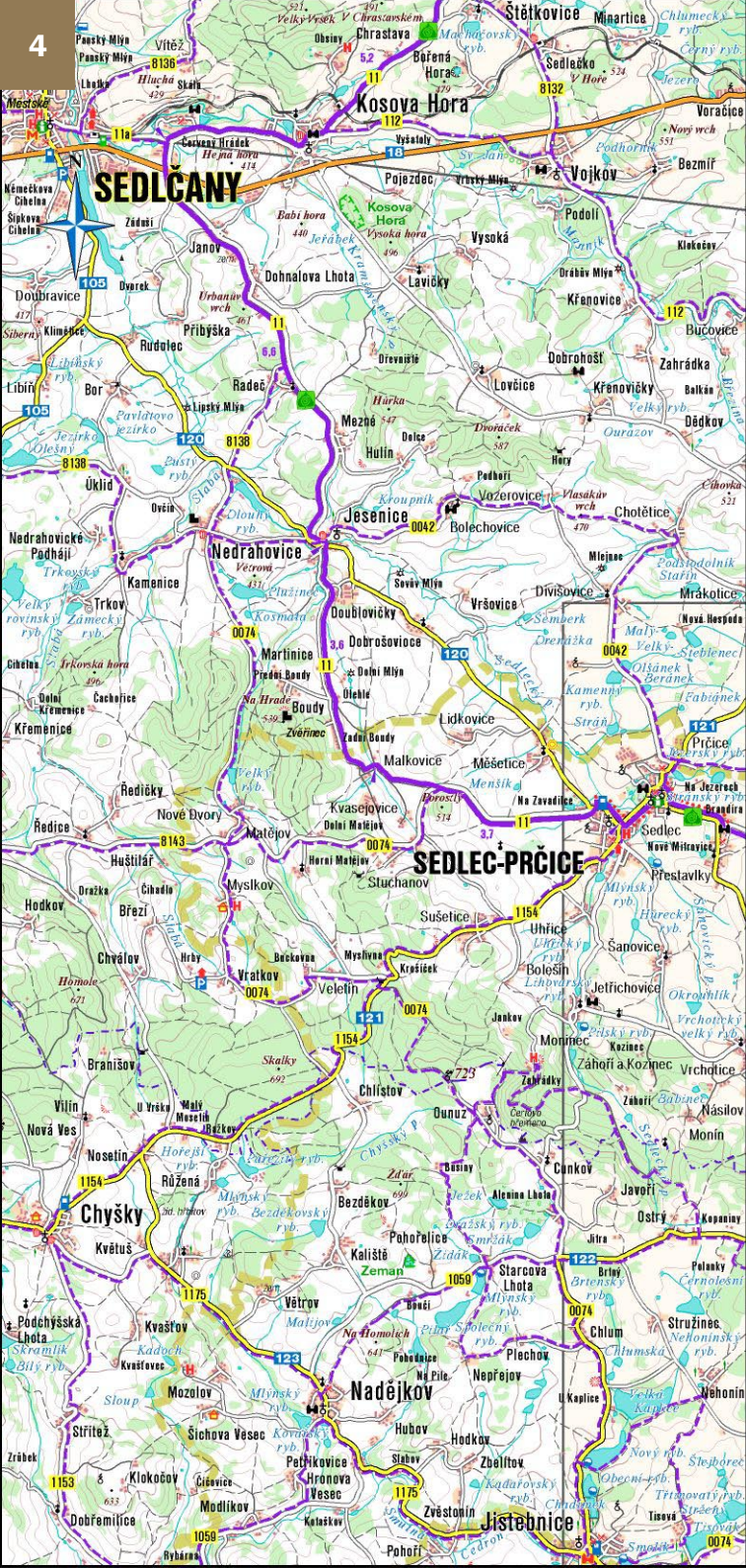
(i NÁMĚSTÍ T.G.M. 32, ☎ 318 822 742)

Sedlčany ist einer der ältesten Orte in Böhmen. An der Wende vom 13. zum 14. Jahrhundert gehörte dieses wichtige Handelszentrum dem Geschlecht der Rosenberger, die der Stadt ihr Wappen mit der fünfblättrigen Rose verliehen. Unter den Besitzern der



Stadt finden wir auch den bekannten Teichbauer Jakob Krčín z Jelčan, der bei Sedlčany den Musík anlegte – den größten Fischteich in dieser Region. Während der Besetzung durch die Nationalsozialisten wurde im Gebiet um Sedlčany und Neveklov ein riesiger Truppenübungsplatz der SS angelegt, weshalb die Stadt im Jahr 1943 vollständig geräumt wurde. Ein markantes Baudenkmal in Sedlčany ist die frühgotische **Kirche St. Martin**, ursprünglich eine Wehrkirche. Das **Stadtmuseum** bietet eine Dauerausstellung zur Geschichte von Sedlčany. Zu den Raritäten in der Museumssammlung gehört zweifellos die erste Geige des bedeutenden tschechischen Komponisten Josef Suk, der unweit der Stadt in Křečovice geboren wurde. In Sedlčany wird an Suk alljährlich mit einem Musikfestival erinnert.





# SEDLČANY

# SEDLEC-PRČICE

# Chyšky

# Nadějkov

# Jistebnice

# Kosova Hora

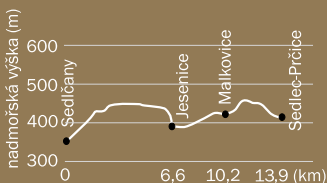
# Nedrahovice

# Jesenice

# SEDLČANY



## 4. SEDLČANY – SEDLEC-PRČICE (13,9 KM)



**Za Sedlčanami pokračujete dále po cyklotrase č. 11. Po několika kilometrech se charakter krajiny změní a budete projíždět půvabnou kotlinou Českého Meránu, jejíž okraje lemují hřebeny Čertovy hrbatiny. Přirovnání k italskému Meránu se této krajině dostalo podle obdobně příznivých klimatických podmínek a stejně úchvatného pohledu na kotlinu z okolních hřebenů. Cyklotrasa č. 11 vás zavede až do centra oblasti – Sedlce-Prčice.**



### JESENICE

Již z dálky uvidíte dominantu obce – původně gotický a barokně přestavěný farní **kostel Nejsvětější Trojice** s věží. U kostela začíná pěší naučná **stezka na Jesenicou kalvárii**. U kamenného mostu (při odbočce směrem na Martinice) budete míjet statek č.p. 15 se sochou sv. Jana Nepomuckého z konce 18. století.

### ODBOČKA NA ZŘÍCENINU ZVĚŘINEC

Zvěřinec je **zřícenina** původně převážně dřevěného hradu ze 13. století. Pro inspiraci sem chodíval i romantický básník K. H. Mácha, který zde má pamětní desku. Na Zvěřinec vás dovede naučná stezka z osady Boudy.

### SEDLEC-PRČICE (i VÍTKOVO NÁMĚSTÍ 69, ☎ 317 834 328)

Sedlec-Prčici si asi většina z nás spojí s oblíbeným turistickým pochodem Praha–Prčice, který se koná od roku 1966

každoročně na jaře. Trofejí pochodu, kterou si musí každý „vyšlapat“, je tradiční „prčický škrpál“. Kamennou sochu prčického škrpálu dokonce najdete na Vítkově náměstí v Prčici.

Obě městečka – Sedlec a Prčice, založená v době románské, existovala do roku 1957 jako dvě samostatné obce. Prčice je kolébkou mocného českého šlechtického rodu Vítkovců a erb Vítků z Prčice (1169–94) – pětিলistá růže – je prvním známým českým šlechtickým rodovým erbem. Nejvýznamnějšími architektonickými památkami města jsou především **kostel sv. Vavřince** v Prčici, **kostel sv. Jeronýma** v Sedlci, **židovský hřbitov** u Prčice a mnoho menších staveb – kapličky a boží muka – hustě rozestých po kraji. Historická část města Sedlec-Prčice je městskou památkovou zónou. V Prčici na náměstí si můžete prohlédnout malé **regionální muzeum** nebo si odpočinout v příjemné **relaxační zahradě**.

Chcete-li se zdržet delší dobu, v okolí se nabízí k návštěvě hustá síť ♠ **stezek Greenways Čertovo břemeno**, které získaly své jméno po ne-dalekém skalním útvaru; můžete se vydat na průzkum místních cyklotras a pěších turistických tras, navštívit naučnou stezku Nadějkovsko, křížovou cestu z Jistebnice ke kapli sv. Máří Magdalény nebo podniknout výlet za kapličkami Českého Meránu.



Sedlec-Prčice

#### 4. SEDLČANY – SEDLEC-PRČICE (13.9 KM / 8.7 MI)

The cycle route # 11 continues from Sedlčany to the town of Sedlec-Prčice. The landscape will change and you will bike through the attractive Bohemian Merán Basin hugged by the ridges of Čertova hrbatina Hills. The region was named after the Italian Merano region because of its similar mild climate and spectacular views from the hills.

##### JESENICE

Approaching the village of Jesenice, you can't miss noticing from afar the dominating tower of the Baroque **Church of Holiest Trinity**. The ♠ **Jesenice Calvary Nature Trail** starts at the church. At the turn-off to the





Sedlec-Prčice

village of Martinice, you will see an 18<sup>th</sup> century **statue of St. John of Nepomuk** at the farmhouse No. 15 near the stone bridge.

#### **DETOUR TO THE RUINS OF THE ZVĚŘINEC CASTLE**

The ruin of the Zvěřinec Castle is all that remains from the original, mostly wooden, castle from the 13<sup>th</sup> century. One of the most beloved Czech romantic poets, Karel Hynek Mácha, used to come here for inspiration, and a plaque in his memory was placed here. To get to the castle take the nature trail from the village of Boudy.

#### **SEDLAC-PRČICE (i VÍTKOVO NÁMĚSTÍ 69, ☎ 317 834 328)**

Since the Renaissance, the towns of Sedlec and Prčice evolved separately until they were joined into one town in 1957. There are several interesting places to visit in Prčice, such as the **Church of St. Lawrence**, a small **Regional Museum**, a pleasant park and the **Jewish Cemetery** (at the edge of town), and in Sedlec, the **Church of St. Jerome**.

Every spring since 1966, the popular Prague-Prčice walk takes place. Hundreds of people take part, hoping for the trophy of the “Prčice Clodhopper”. Its stone sculpture decorates the Vítkovo square in Prčice.

Those who are interested in exploring more of the region can try one of the many local bicycle or walking trails of the ♠ **Čertovo břemeno Greenways** named after the nearby rock formation. Some of the most interesting nature trails are the Nadějkovsko Trail, Stations of the Cross Trail from Jistebnice to the Chapel of St. Mary Magdalene, or the Bohemian Merán Chapels Trail.

## 4. SEDLČANY – SEDLEC-PRČICE (13,9 KM)

Ab Sedlčany setzen Sie Ihre Radwanderung auf der **Radroute Nr. 11** fort. Nach einigen Kilometern verändert sich das Landschaftsbild, und Ihr Weg führt nun durch den reizvollen Talkessel des „Böhmischen Meran“, der von den Höhenzügen der Čertova hrbatina umrahmt wird. Der Vergleich dieser Landschaft mit dem italienischen Meran beruht auf den ähnlich günstigen Klimaverhältnissen und dem ebenso überwältigenden Blick von den umgebenden Bergzügen in den Talkessel. Die **Radroute Nr. 11** führt Sie bis zum Zentrum dieser Region, der Stadt Sedlec-Prčice.

### JESENICE

Schon von weitem begrüßt Sie das Wahrzeichen des Orts – die ursprünglich gotische, später im Barockstil umgebaute **Pfarrkirche zur hl. Dreifaltigkeit** mit ihrem Turm. Die Kirche bildet den Ausgangspunkt eines ♠ **Lehrpfads auf den Kalvarienberg**. Bei der steinernen Brücke (an der Abzweigung nach Martinice) passieren Sie den Bauernhof mit der Hausnummer 15 mit einer Figur des hl. Johannes von Nepomuk vom Ende des 18. Jahrhunderts.



### ABSTECHER ZUR RUINE ZVĚŘINEC

Zvěřinec ist die **Ruine** einer ursprünglich überwiegend aus Holz erbauten Burg aus dem 13. Jahrhundert. Inspiration gewann hier auch der romantische Dichter Karel Hynek Mácha, an den eine Gedenktafel erinnert. Zum Zvěřinec führt ein Lehrpfad aus dem Weiler Boudy.



Čertovo břemeno



## SEDELEC-PRČICE

**(i) VÍTKOVO NÁMĚSTÍ 69,**

**☎ 317 834 328)**

Der Name Sedlec-Prčice fällt wohl am häufigsten im Zusammenhang mit der beliebten Volkswanderung Prag-Prčice, die seit 1966 alljährlich im Frühjahr stattfindet.

Als Preis, den sich jeder erwandern muß, winkt die traditionelle „Prčicer Wanderlatsche“, die Sie auf dem Vítkovo náměstí in Prčice sogar in Stein gemeißelt finden.

Die in romanischer Zeit gegründeten Städtchen Sedlec und Prčice entwickelten sich bis 1957 als zwei selbständige Gemeinden. Prčice ist die Wiege des mächtigen Geschlechts der Witigonen, und das Wappen des Witiko von Prčice (1169-94) – eine fünfblättrige Rose – ist das erste bekannte Familienwappen

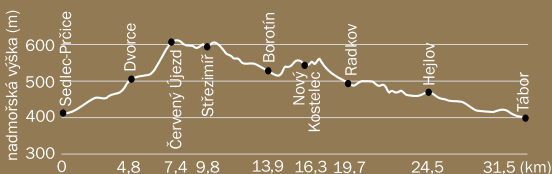
eines böhmischen Adelsgeschlechts. An Denkmälern der Stadt seien vor allem die **Kirche St. Lorenz** in Prčice, die **Kirche St. Hieronymus** in Sedlec und der **jüdische Friedhof** bei Prčice genannt, doch sind in der ganzen Umgebung auch kleinere Sakralbauten wie Kapellen und Bildstöcke in reicher Zahl zu finden. Der historische Teil der Stadt Sedlec-Prčice steht unter Denkmalschutz. Auf dem Stadtplatz in Prčice lädt das kleine **Regionalmuseum** zu einem Besuch, oder Sie können sich in dem freundlichen **Erholungsgarten** ausruhen.

Falls Sie sich länger in der Umgebung aufhalten möchten, bietet sich ein Besuch der ♠ **Greenways Čertovo břemeno** an. Das dichte Routennetz hat seinen Namen nach einer markanten Felsformation in der Nähe erhalten. Erkunden Sie die örtlichen Rad- und Wanderwege, besuchen Sie den Lehrpfad um Nadějkov oder den Kreuzweg von Jistebnice zur Kapelle der hl. Maria Magdalena oder machen Sie einen Ausflug zu den Kapellen des „Böhmischen Meran“.





## 5. SEDLEC-PRČICE – TÁBOR (31,5 KM)



Za Sedlcem-Prčicí vás čeká strmé stoupání po **cyklotrase č. 11** ze dna kotliny Českého Meránu do Červeného Újezdu, odkud se za odměnu můžete kochat dalekými výhledy. Poté následuje zasloužené klesání až do Borotína. Dále vede cesta mírně zvlněnou, převážně klesající krajinou s klidnými vesničkami, jejichž architektura prozrazuje, že se pomalu dostáváte do jižních Čech. **Cyklotrasa č. 11** vás dovede až do centra husitského Tábora, při příjezdu do města dejte pozor na velmi frekventovanou dopravu.

### ČERVENÝ ÚJEZD

Dominantou obce je zajímavý gotický **kostel sv. Matouše** ze 13. století, u něhož si všimnete především původních lomených oken. Určitě stojí za návštěvu také **komunitní dům Villa Vallila**. Na vile jsou umístěny dva monumentální reliéfy od významného českého sochaře 20. století Františka Bílka. Jeden reliéf představuje, jak čas rychle ubíhá, a druhý naznačuje, že čas způsobuje vrásky. V zahradě vily si můžete odpočinout a nabrat síly k další cestě.



Borotín

### BOROTÍN

Borotín na vás dýchne atmosférou malebné jihočeské obce s charakteristickými usedlostmi s barokními štíty na **borotínském rynku**. Kouzlo kopcovité krajiny Borotínska s množstvím rybníků, remízků a lesů umocňují drobné sakrální stavby – kapličky, kříže a zvoničky, rozeteté v krajině a podél cest. Nedaleko Borotína si můžete prohlédnout volně přístupnou romantickou **zříceninu vodního hradu** nazvanou „**Starý zámek**“. Najdete zde pamětní desku, která připomíná návštěvu Karla Hynka Máchy v roce 1829.

### KOSTELEC

Kostelec uvidíte již z velké dálky, neboť má výrazný orientační bod – původně románský **kostel Narození Panny Marie** ze 13. století. Dodnes se zachovala románská hranolová věž a východní apsida, zbytek kostela je gotický.



## 5. SEDLEC-PRČICE – TÁBOR (31.5 KM / 19.7 MI)

Past Sedlec-Prčice, the bicycle trail climbs steeply up from the Bohemian Merán Basin to the village of Červený Újezd. The reward is a great view of the whole region. Then, the *cycle route #11* descends gently to the village of Borotín. From here, you will bike through the gentle rolling hills gradually descending, passing through quiet villages with vernacular South Bohemian architecture - the houses have ornate façades decorated mostly by circular and wave designs. Unfortunately, the trail becomes very busy as you approach Tábor, but it is the only way to reach the centre of this beautiful historical town.

### ČERVENÝ ÚJEZD

The interesting Gothic **Church of St. Matthew** (13<sup>th</sup> century) dominates the village. Notice the original pointed windows that are a rare architectural feature. Don't miss the ♠ **Community House of Villa Vallila** for its monumental relieves by František Bílek, one of most respected Czech sculptors of the 20<sup>th</sup> century. One relief represents the rapid passage of time, and the other reflects on how time causes wrinkles. The villa's pleasant garden offers an opportunity to relax and gather strength for your next ride.



Červený Újezd

### BOROTÍN

The picturesque village of Borotín charms you with its cozy atmosphere of vernacular houses filed around the **market square**. The rolling hills of the surrounding countryside with ponds, forests and the wayside chapels, crosses, columns and bell towers lining the paths and roads complete the perfect picture. Not far from Borotín you can visit the **ruin** of the romantic **Starý zámek Castle** with commemorative plaque of the Czech poet Karel Hynek Mácha who visited here in 1829.

### KOSTELEČ

The impressive **Church of the Birth of Virgin Mary** from the 13<sup>th</sup> century gives away the location of the Kostelec village from afar. The Gothic structure still retains some of the original Romanesque sections such as the angular tower and the eastern apse.

## 5. SEDLEC-PRČICE – TÁBOR (31,5 KM)

Nach Sedlec-Prčice erwartet Sie auf der **Radroute Nr. 11** ein steiler Anstieg aus dem Talkessel des „Böhmischen Meran“ bis nach Červený Újezd, wo Sie für die Anstrengung durch einen weiten Rundblick belohnt werden, bevor es dann bis Borotín wieder bergab geht. Weiter führt die Route durch eine wellige, langsam abfallende Landschaft mit ruhigen kleinen Dörfern, deren Architektur verrät, daß Sie allmählich nach Südböhmen gelangen. Die Radroute Nr. 11 führt Sie bis ins Zentrum der Hussitenstadt Tábor, achten Sie jedoch auf dem Weg in die Stadt auf den sehr starken Verkehr.

### ČERVENÝ ÚJEZD

Der Ort wird beherrscht von der gotischen **Matthäus-Kirche** aus dem 13. Jahrhundert, bei der vor allem die ursprünglichen Spitzbogenfenster ins Auge stechen. Einen Besuch wert ist sicher auch die ♠ **Villa Vallila**, heute ein Gemeinschaftshaus für geistig Behinderte. An der Villa prangen zwei monumentale Reliefs von František Bílek, einem der bedeutendsten tschechischen Bildhauer des 20. Jahrhunderts. Während das eine das rasche Dahinfließen der Zeit darstellt, deutet das zweite an, daß die Zeit auch Falten hinterläßt. Im Garten der Villa können Sie eine Rast einlegen und Kraft für die weitere Wegstrecke schöpfen.



### BOROTÍN

Im malerischen Borotín ist die südböhmische Atmosphäre allgegenwärtig, besonders markant sind

die Barockgiebel der Höfe um den **Dorfplatz**. Der Zauber der hügeligen Gegend um Borotín mit ihrer Vielzahl von Fischteichen, Rainen und Wäldern wird noch gesteigert durch die kleinen Kapellen, Kreuze und Glockentürmchen, die über die ganze Landschaft und entlang der Wege verstreut sind. Unweit von Borotín ist die romantische **Ruine einer Wasserburg** mit dem Namen **Starý zámek** frei zugänglich. Hier finden Sie eine Gedenktafel, die an den Besuch Karel Hynek Máchas im Jahre 1829 erinnert.

### KOSTELEČ

Kostelec können Sie bereits aus der Ferne erkennen, denn die ursprünglich romanische **Kirche Mariä Geburt** aus dem 13. Jahrhundert ist ein herausragender Orientierungspunkt in der Landschaft. Aus der Zeit der Romanik haben sich bis heute der eckige Turm und die Ostapsis erhalten, der Rest der Kirche ist gotisch.

**Greenways - Zelené stezky** jsou trasy, komunikace nebo přírodní koridory využívané v souladu s jejich ekologickou funkcí a potenciálem pro sport, turistiku a rekreaci. Přinášejí užitek v oblasti ochrany přírody a kulturního dědictví, rozvoji komunitního života, zlepšují možnosti pro dopravu, rekreaci a turistiku a jsou výzvou k zdravějšímu životnímu stylu a udržitelnému využívání místních zdrojů.

**Greenways Praha-Vídeň** založilo stejnojmenné sdružení občanů již v roce 1992. Od roku 1998 projekt spravuje Nadace Partnerství (v rámci svého grantového a asistenčního programu Greenways – Zelené stezky) ve spolupráci s občanským sdružením Greenways Praha-Vídeň.

Partnerem v USA jsou Friends of Czech Greenways se sídlem v New Yorku.

[www.prahawien.greenways.info](http://www.prahawien.greenways.info),

[www.pragueviennagreenways.org](http://www.pragueviennagreenways.org)



**N A D A C E  
PARTNERSTVÍ**

**Nadace Partnerství** je nejvýznamnější česká nadace podporující projekty zlepšující životní prostředí ve všech regionech České republiky. Od svého vzniku v roce 1991 podpořila formou nadačních příspěvků ve výši přes 150 miliónů korun už na 1600 projektů. Posláním Nadace Partnerství je pomáhat nevládním organizacím, obcím a dalším partnerům v péči o životní prostředí, stimu-

lovat trvale udržitelný rozvoj, mezisektorovou spolupráci a účast občanů na věcech veřejných. Generálním partnerem programu Greenways – Zelené stezky a partnerem Nadace Partnerství je Nadace České spořitelny.

[www.nadacepartnerstvi.cz](http://www.nadacepartnerstvi.cz)

**Občanské sdružení Greenways Praha - Vídeň** sdružuje dnes více než 30 neziskových organizací, obcí a podnikatelů podél trasy. Členské organizace sdružení pečují o tzv. místní projekty zaměřené na ochranu a interpretaci kulturního a přírodního dědictví, vytvářejí produkty šetrné turistiky. Během roku na stezce pořádají různé kulturní akce, festivaly, cyklojízdy, akce pro děti, otvírání turistické sezóny spojené se sázením stromů podél stezky aj.

**1**

Greenways Praha – Wien  
 Praha a střední Čechy. Prague and Central Bohemia.  
 Prag und Mittelböhmen.

**2**

Greenways Praha – Wien  
 Jižní Čechy. South Bohemia. Südböhmen.

**3**

Greenways Praha – Wien  
 Jižní Morava. Southern Moravia. Südmähren.

**4**

Greenways Praha – Wien  
 Vídeň a Dolní Rakousy. Vienna and Lower Austria.  
 Wien und Niederösterreich.

**5**

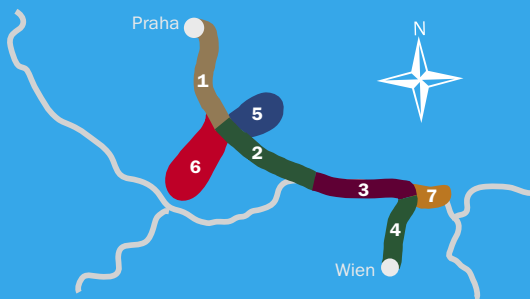
Greenway řemesel a vyznání.  
 Crafts and Beliefs Greenway.  
 Greenway der Handwerke und der Konfessionen.

**6**

Greenway rožmberského dědictví.  
 Rosenberg Heritage Greenway.  
 Greenway der Herrschaft Rosenberg.

**7**

Greenway Lichtenštejnská stezka.  
 Liechtenstein Heritage Trail.  
 Liechtensteinroute.



Vydala Nadace Partnerství  
 a občanské sdružení Greenways Praha – Vídeň

Texty: Eva Kvapilová

Photo: © archiv Nadace Partnerství a Eva Kršňáková

Design: © sumec+ryšková

Mapy: © SHOCart, spol. s r.o., 2006

Tisk: Reprint spol. s r.o.

Rok vydání: 2006, 1. vydání



NADACE  
**PARTNERSTVÍ**  
 greenways



Generální partner Greenways  
 a partner Nadace Partnerství